

NAPREJ!

Vse za napredek slovenskega ljudstva!

Časopis «NAPREJ!» izhaja dvakrat mesečno, in sicer 4. in 18. — Uredništvo, administracija in ekspedicija je v Ljubljani, Šelenburgova ul. 6/II. — Vse denarne pošiljke je pošiljati na naslov: «Delavska tiskovna družba v Ljubljani, r. z. z. o. z.» — Vse dopise in spise na uredništvo. — Naročnina za celo leto: K 2.50, za 1/2 leta K 1.25, v Nemčijo K 3.—, v Ameriko K 4.60. — Posamezne številke 8 vin.

V obrambo in v pojasnilo!

V soboto sta se pri c. kr. okrajni sodnji ljubljanski izvršili dve tožbi, ki sta v svojem začetku povzročili obilo hrušča v javnosti. Naš urednik sodrug Anton Kristan je tožil tajnika okrajne bolniške blagajne v Ljubljani Ivana Kocmurja radi žaljenja na časti, ker mu je na občnem zboru Delavske tiskovne družbe dne 3. aprila t. l. očital, češ: „ti Kristan si falzificiral bilance Delavske tiskovne družbe in bilanco konsumnega društva za Ljubljano in okolico.“ — Predno je seve naš urednik sodr. Anton Kristan šel tožit, je pozval dvakrat Ivana Kocmurja, ki je — kakor znano — tudi član izvrševalnega odbora jugoslovanske socialno-demokratske stranke in predsednik Vzajemnosti — naj prekliče in obžaluje svojo žalitev, prvič takoj na občnem zboru, kjer mu je dal 24 ur odloga, da se premisli — drugič 4 dni potem po advokatu dr. Tekavčiču, zahtevajoč, da se žaljenja prekličejo. No — oboje ni nič hasnilo, pač pa je znani ljubljanski časnik „Jutro“, o katerem je „Rdeči Prapor“ pisal, da je „bordelski list“, priobčil sledečo notico:

„Zanimiva kazenska obravnava. Danes teden ob 11. uri dop. se vrši pred tukajšnjim okr. sodiščem zanimiva kazenska razprava. G. Ivana Kocmurja, člana izvrš. odbora soc. demokratične stranke, toži sodrug g. Tone Kristan, načelnik kons. dr. zaradi žaljenja časti. Kocmur je Kristanu predbacival ponarejenost bilance, če se ne motimo ob priliki zadnjega občnega zbora. Kakor čujemo, bi Kristan rad odstopil od te obtožbe proti izjavi, da je bilo predbacivanje neopravičeno. A Kocmur pa kake take izjave noče podati, ampak

hoče doprinesiti dokaze resnice za njegovo trditev. Obravnava bo torej zanimiva in mi smo zelo radovedni na doprinesitev dokazov za tako težko obdolžitve.“

V Ljubljani seve je bilo takoj jasno, kdo je v „Jutru“ zagrešil to notico.

Razprava se je nato res 23. aprila začela. Ivan Kocmur je bombastično napovedal dokaze resnice. Namreč: 1. blagovna zaloga Del. tisk. družbe v Ljubljani je napačno vzeta s 40%, ne pa s 35%, kakor bi morala biti; 2. vrednost inventarja v znesku 500 K — je v bilanci Del. tiskovne družbe po krivici dejana v bilanco, ker ta inventar spada — strokovnemu tajništvu; 3. v bilanci Kons. društva za Ljubljano in okolico je 4000 kron utajenih, premalo izkazanih, kar se je zato zgodilo, kakor se je sam Kristan izrazil, „da se ne bo davkarje futralo“. Kons. društvo da je imelo 4000 kron dobička več!

Naš urednik sodr. Anton Kristan se je presrčno nasmejal tem trditvam in pozval I. Kocmurja, da naj dokaže, kar trdi. Ivan Kocmur se je potrkal na prsa — gosp. dr. Tomšič, tudi „socialni demokrat“, mu je sekundiral — „ti bomo že posvetili, bomo vse povedali, kar vemo, in gorje ti...“ Naš urednik se je smejal, češ, kar veste, povejte, nič ne smete zamolčati! Sodnik dr. Mohorič je nato na zahtevo Ivana Kocmurja razpravo preložil radi doprinesitve dokaza resnice. Med tem pa je Ivan Kocmur vložil tožbo proti

našemu uredniku sodr. Ant. Kristanu, češ, da ga je imenoval: lažnjivca, da laže, da je njegovo postopanje infamija, nesramnost in da mu je očital prestano kazen, češ, da je bil že zaprt i. t. d. Obenem s to tožbo se je dostavilo našemu uredniku sodr. Ant. Kristanu obdolžnico — c. kr. drž. pravdnštva, češ, da je osumljen pregreška goljufije, falsifikacije i. t. d. Pri državnem pravdnštvu je zvedel, da je prišla ovadba od Kocmurjevega zastopnika „soc. demokrata“ dr. Tomšiča. Začele so se poizvedbe. Naš urednik je takoj predložil vse tozadevne knjige in zahteval najstrožjo revizijo vseh trgovskih knjig in vseh bilanc. Preiskovalni sodnik dr. Geršak je nato zaslišal celo vrsto prič — nad mesec dni je trajala preiskava, kar pove drž. pravdnik dr. Neuberger našemu uredniku sodr. Antonu Kristanu, da je ustavil vsako nadaljno postopanje, ker ni nobenega povoda zato. C. kr. drž. pravdnštvo ni našlo nobene napake, nobenega povoda, da bi napravilo kako obtožbo. Kocmurjeve trditve so se razblinile v nič kot pene... In Ivan Kocmur, tisti, ki je obetal prinesiti dokaze resnice ter s tem spraviti našega urednika v kriminal — je začel postajati majčkem v svoji pozi. Za hrbtom našega urednika je poslal v Kranj za naš list „Naprej“ izjavo, s katero je preklical vse svoje žalitve, — tiskar g. Lampret jo je uvrstil po želji Kocmurjevi z najmanjšimi črkami pod inserate, tako-le:

Podpisani s tem preklicujem trditve, izrečeno dne 3. aprila t. l. na občem zboru Del. tisk. družbe v Ljubljani, da je Anton Kristan falsificiral bilanci imenovane družbe in konsumnega društva za Ljubljano in okolico.

Ljubljana, 2. junija 1910.

Ivan Kocmur.

Ko je pa I. Kocmur zvedel, da je tiskar I. Pr. Lampret telegrafično vprašal našega urednika sodr. A. Kristana, če sme to izjavo priobčiti, jo je pa preklical „na nasvet svojega pravnega zastopnika“.

Po konferenci 17. junija se je zopet izvršilo nekaj poskusov za mirno poravnavo. Na predlog sodr. dr. Ferfolje in drugih sodrugov je nazadnje naš urednik izjavil, da pod primernimi pogoji umakne tožbo. Te pogoje je poslal na tozadevno prošnjo I. Kocmurja sodr. I. Mlinarju naj jih odda toženemu I. Kocmurju, ki jih je pa odklonil, češ, da je že tako v znani izjavi „predaleč šel“.

Nato sta se v soboto 25. junija vršili obe obravnavi. Prva: naš urednik contra I. Kocmur, druga: I. Kocmur contra našemu uredniku.

Takoj pri začetku prve obravnave je Ivan Kocmur **preklical** žalitve, o kojih je popreje trdil, da jih bo dokazal, **kot neutemeljene**, češ, da je bil mistificiran. Kljub temu ga je sodnik, ozirajoč se seve na to skesanje, obsodil še na 100 kron globe, oziroma v slučaju neizterljivosti na 10 dni zapora ter v plačilo vseh stroškov! — Pri drugi obravnavi pa je naš urednik sodr. A. Kristan nastopil dokaz resnice, češ, da je Kocmur na obč. zboru Del. tiskovne družbe **lagal**, ko je trdil neke reči ter da je bilo postopanje I. Kocmurja precej **nesramno**. Sodnik je po zaslišanju 20 prič proglasil razsodbo, s katero se sodr. **Antona Kristana oprosti vsake krivde in kazni**, ker je doprinesel dokaz resnice Kocmur pa plača vse stroške...

Tako se je torej v soboto, 25. junija dokazalo, da je I. Kocmur in ž njim še marsikdo drugi igral žalostno vlogo od 3. aprila naprej..

Obravnavi sta bili — kakor je „nekdo“ 16. aprila prorokoval v „Jutru“ — res zanimivi, seve ne na škodo našega urednika, ampak na škodo tistih, ki jim je sodr. Ant. Kristan trn v peti.

Posledice teh obravnav se bodo pokazale v kratkem. Za danes samo obveščamo naše čitatelje o izidu — drugič pa dodamo komentar, da bo jasno na vseh straneh.

Konstatiramo pa danes to-le:

V organizacijskem pravilniku soc.-dem. delavske stranke se pravi:

Stranki pripada vsaka oseba, ki priznava njen program in se po njem ravna, ga razširja in stranko duševno in gmotno podpira ter ne stori ali dela nič nečastnega.

Torej?!

Naročnikom, čitateljem in prijateljem.

Pol leta je zopet preteklo. Vse tiste naročnike, ki jim je polletna naročnina potekla, prosimo, naj jo obnove ter naj s tem pokažejo, da hočejo ostati zvesti odjemalci našega „Napreja“. Vse tiste, ki so nam sploh doslej stali na strani, pa prosimo, naj našemu listu pridobijo novih naročnikov.

Naš „Naprej“ izhaja dvakrat mesečno in stane za pol leta le 1 K 25 vin., ki je tako mala svotica, da jo brez truda zamore vsakdo plačati, pa naj bodo njegove življenske razmere še tako slabe. Poljuden delavski list je za naše kraje kjer se usiljuje s tako fanatično silo „Domoljub“ ali pa drugi podobni, delavstvu naravnost škodljivi listi, skrajno potreben in za povzdigo delavske razredne zavednosti neizogiben. Dosedanja razširitev „Napreja“ je tudi dokaz zato, število naročnikov „Napreja“ je za slovenske razmere naravnost častno. Vendar se seve da in se tudi mora to število podvojiti in potrojiti.

Naročniki čitatelji in prijatelji „Napreja“! Prosimo vas vse, sodelujte še naprej s to vmeno za naš list kot je bilo to doslej. Nabirajte mu naročnikov-odjemalcev, širite ga, priporočajte ga, da ne bo slovenskega proletarca, ki bi ne čital našega lista! Na delo!

Politika in delavci.

V avstrijskem državnem zboru, oziroma v njegovih odsekih so se razpravljale reči, ki so za delavsko ljudstvo nenavadno važne. V socialno-političnem odseku je bil na dnevnem redu zakon o socialnem zavarovanju, za katerega se bojuje delavstvo že več kakor deset let. Vprašanje je, kaj se bo po tako dolgem času storilo za stare in obnemogle delavce, kako se bo preuredilo bolniško zavarovanje, koliko besede bo delavstvo samo imele pri svojem zavarovanju. Socialno-demokratski poslanci vodijo hraber boj z nasprotniki, ki so vsi združeni in podpirajo v tem vprašanju interese kapitalistov.

V finančnem in davčnem odseku se razpravlja o novih davkih, katerih hoče vlada silne milione navaliti ljudstvu na rame. Nenasitni militarizem zahteva nezasišane nove žrtve. Vlada, ki se brani dati borih šest milijonov za zgradbo delavskih stanovanj, hoče več kakor 400 milijonov izprešati iz ljudstva za nove barke, za nove karsarne, za nove trdnjave.

V draginjskem odseku vodijo veleposestniki neusmiljen boj zoper vsak predlog, s katerim bi se dala vsaj nekoliko olajšati draginja.

Po dolgi dobi brezplodnih, naravnost hudodelskih narodnjaških rabuk so torej na dnevnem redu vprašanja, ki se tičejo ljudskega življenja.

Kaj pa opažamo spričo teh važnih vprašanj na Slovenskem? Naše meščanstvo vrti dalje in

dalje svojo nacionalistično lajno, nekdanji „anarhisti“ postajajo krompirjevci narodne meje, ljudstvo se krmi s čenčami, ki jih navadno raznašajo stare kofetarce. Pa vsemu temu se ni čuditi, zakaj naši nasprotniki imajo nalogo, sipati ljudstvu pesek v oči in gledati, da ga ohranijo v nevednosti in neumnosti. Ampak bolj žalostno je to: Med slovenskimi delavci jih je še sto in sto, ki se sami ne brigajo niti za najvažnejša politična vprašanja in ki jih „ne zanima“, kako se zakoni kujejo proti njim, kako se davki nalagajo na njihova pleča, kako se delajo državni dolgovni na njihov račun. Reveži so, da jim ni kmalu para. Ampak še v sanjah jim ne pride na misel, da so polovice svoje revščine sami krivi, ravno zato, ker nimajo nobenega pojma o politiki, ker prav nič ne vedo, kaj se godi v političnem svetu in ker vsled tega političarji ž njimi lahko delajo kakor svinja z mehom.

Povejte takemu človeku, da zahteva militarizem več kakor 400 milijonov novih žrtev. Komaj vas posluša. Kaj mu je to mar. Še na misel mu ne pride, da bo večino teh milijonov plačalo delavsko ljudstvo, da jih bo plaševal mali kmet in da bodo bogatini dodali komaj nekoliko drobtin.

Finančni minister zahteva celo šumo novih indirektnih davkov. Povejte to delavcu, ki ne bere nič ali pa meščanske storije. Škomizgnil bo. Še zazdela se mu ni, da bo on plačeval te davke, čim bodo dovoljeni.

Na ta način je ves trud socialne demokracije in vse njeno delo lahko zaman. Če delavci ne spoznajo, kje so viri krivice, jih ne bomo nikoli pridobili, da bi se bojevali zoper krivico. Tako jih bodo imeli izkoriščevalci vedno v svojih krempljih in ko jih bodo odirali, se bodo še norca delali iz njih.

Če pa hočemo, da pride naše delavstvo do resničnih uspehov, mora najprej to postati drugače. Naše delavstvo mora dobiti več politične izobrazbe. Mora! Drugače ne pomaga nobena „žavba“. Kako naj se to doseže, to mora biti prva skrb vseh naših organizacij. Doseči se da. Če se je doseglo pri vseh narodih, se mora tudi pri Slovencih. Saj vendar ni res, da bi bili ravno mi najbolj trapasti narod na svetu! Ampak med najbolj nevidnimi smo, to je res. In če se to ne izpremeni, tedaj nas mora hudič vzeti, preden se zavemo.

Socialisti za narodne manjšine.

Poslanec dr. Adler in sodrugi so zadnjič v državnem zboru vložili predlog, kako naj država podpira šole narodnih manjšin. Važni predlog ima sledečo vsebino:

Vlada se pozivlje, da nemudoma predloži državnemu zboru zakonski načrt, ki ima izvesti sledeča načela:

I. Do končne zakonite ureditve narodnih manjšinskih šol, njih ustanovitve, organizacije in učnega načrta ter nadzorstva in pokritja stroškov, dovoljuje vlada vsako leto tri milione kron za sledeče svrhe:

1. Za podporo takih občin, ki jih zakonito ustanavljanje in vzdrževanje manjšinskih šol obremenjuje.

2. Za podporo društev, ki imajo po svojih pravih nalogah ustanavljati manjšinske šole izključno za člane svojega naroda.

Ta znesek gre v proračun učnega ministrstva.

II. Svota se razdeli na vseh osem narodov države po številu prebivalcev vsakega naroda. To razmerje dožene centralna statistična komisija po vsakem ljudskem štetju in ga razglasi naučno ministrstvo.

III. Zastopniki vsakega naroda v državnem zboru sklepajo o porabi deleža, ki gre njihovemu narodu. Narodni odseki državnega zbora, ki se ustanove v ta namen, imajo storiti svoj sklep pred začetkom vsakega proračunskega leta in naznaniti naučnemu ministrstvu. Minister ima izvršiti te sklepe, če se vjemajo z zakonitimi določbami.

IV. Za izvršitev tega zakona se razdeli zbornica v osem oddelkov in sicer v nemški, češki, poljski, rusinski, slovenski, srbohrvaški laški in rumunski. Predsednik zbornice ima vsakega poslanca uvrstiti v oddelek njegovega naroda. Če nastane dvom, ali če poslanec ne pripada nobenemu omenjenih narodov, se ima uvrstiti v tisti narod, kateremu pripada večina v njegovem volilnem okraju, drugi poslanci v narodno mešanih galiških okrajih pa v tisti narod, kateremu pripada manjšina v njihovih okrajih.

Sodrugi!

Kdor želi napredek naše stranke, ne sme nikdar pozabiti, da je časopisje najvažnejše orožje v našem boju. Vsak napredek našega časopisja

je napredek naše stranke, vsak korak, ki ga more zaznamovati naše časopisje, nas približuje delavskemu, socialno-demokratskemu cilju. Razširjajte torej neumorno „Naprej“, pridobivajte mu nove naročnike, zahtevajte ga po vseh javnih lokalih, v katere zahajate! Ako bo „Naprej“ krepak in velik, se poveča in utrdi Vaš vpliv na javnost. „Naprej“ je Vaš glas, skrbite torej, da se bo slišal v vedno širših krogih! Vse, kar storite za svoje glasilo, ste storili zase, za svoj napredek, za svojo korist. Agitator za strankino glasilo mora biti vsak posamezni sodrug!

ZMES.

Belgijski samostani. Poleg Španije, ki se jim je zadnje čase že precej zamerila, je našim klerikalcem Belgija najljubša dežela. Tam imajo namreč, hvala pluralni volilni pravici, vlado v svojih rokah. Kako dolgo bo tako ostalo, je seveda še vprašanje, zakaj od volitev do volitev se krči število klerikalnih glasov in klerikalnih mandatov. Kdo pa ima od klerikalne vlade v Belgiji največ koristi? Klerikalci bodo seveda farizejsko trdili, da ljudstvo. Resnični odgovor pa pravi: Nihče drug kakor cerkev in njeni služabniki. V šestindvajsetih letih, odkar vladajo klerikalci v deželi, ni nič tako napredovalo kakor samostani. Poglejmo! Leta 1846 je bilo v Belgiji „samo“ 800 samostanov in v njih 11.968 duhovskih oseb. Za malo deželo je že to velikansko število. Toda v primeri s sedanjim položajem je to še malenkost. Kajti leta 1890 je doseglo število samostanov že 1500, število nun in menihov pa 45.000. Ko se je na Francoskem sprejel zakon o ločitvi cerkve in države, se je na tisoče francoskih samostancev obojega spola preselilo v Belgijo, kjer jih je vlada sprejemala z odprtimi rokami. Danes se ceni število menihov in nun v Belgiji na 60.000. Klerikalna vlada je pa še našla posebno pot, da jih podpira; daje jim namreč subvencije za „šolske namene“. Zadnja leta so znašale te subvencije 185 milijonov frankov. Po uradni statistiki — in to sestavljajo klerikalci — znaša vrednost samostanskih nepremičnin 615 milijonov frankov, premoženje je vredno 310 milijonov in zemljišč imajo za 130 milijonov frankov. Belgija in slovenske dežele si torej v tem oziru lahko podajo roke. Ampak zbudil se je protiklerikalni duh v Belgiji, pa se bo tudi na Slovenskem.

Ako še niste, pošljite naročnino!

Iz idrijskega okraja.

Iz občinske seje. Na dan 28. m. m. je sklicalo županstvo javno občinsko sejo. Ker pa ni bila sklepčna, se je vršila takoj drugi dan, v nedeljo 26. t. m. ob 10. uri dopoldne druga seja v navzočnosti 22 odbornikov. Dnevni red seje je bil: 1.) Volitev upravnega odbora mestne hranilnice v Idriji. 2.) Predlogi stavbenega odseka v zadevah a) popravil poti v mestu, b) naprave vodovoda na „Brušovcu“, c) pritožbe Frančiške Poljanšek in Ivane Vončine v Idriji proti izdanem stavbenem dovoljenju g. A. Kobalu na „Brusovšu“ in d) pritožba mesarja Franceta Strausa v Idriji proti danem stavbenem dovoljenju „Obč. kons. društvu“ v Idriji za napravo lope, ki bi jo društvo rabilo za shrambo raznih predmetov. 3.) Predlogi ubožnega odseka v zadevi podelitve podpor. 4.) Prošnja društva za mladinsko skrb in otroško varstvo v Idriji za nakup 1000 tablic za javno tombolo v svrhu razdelitve med ubogo šolsko mladino. G. župan otvori sejo, imenuje overovalce zapisnika, na kar prečita odlok okrajnega glavarstva, ki določa, naj bi bila policijska ura za gostilničarje v poletnem času namesto do 12. samo do 11. ure ponoči in za kavarne namesto do 2. samo do 12. ure ponoči. Občinski odbor se enoglasno izreče, da naj ostane policijska ura za gostilne in kavarne po starem. Dalje omeni župan, da je brzojavno obveščen, da je pritožba mestne občine od upravnega sodišča zavrnjena. Več o tem se ne more razpravljati, dokler ne dobimo pismene točke. K dnevnemu redu predlaga svetovalec Kokalj, naj se čita vedno zapisnik zadnje seje ter doda k vsaki seji na dnevni red točka slučajnosti. Svetovalec Straus zahteva, da naj predloga še za današnjo sejo veljata. Sprejeto enoglasno. Po prečitaniu zelo obširnega zapisnika zadnje seje se preide k prvi točki ter se izvoli v upravni odbor mestne hranilnice vse tiste člane kot so bili dosedaj. K točki 2. se sklene popraviti več poti v mestu, za kar se porabi proti naknadni odobritvi K 1500. Vodovod na „Brusovšu“ se zgradi, ker bi pa to delo stalo več tisoč kron, se naprosi c. kr. erar, da kot posestnik eraričnih hiš na Brusovšu tudi on nekaj prispeva. Na interpelacijo odbornika so dr. Velikojne se sklene napraviti tudi že odobreni

vodovod za Gradom. Pritožbe Poljanšek, Vončina in mesarja Strausa se kot neutemeljene zavrnejo. Pri točki 3 poroča član ubožnega odseka, so dr. A. Uršič, da so se dale, oziroma zvišale podpore nekaterim prosilcem. Svetovalec so dr. Straus in erpelira glede podpor dveh prosilcev. Župan da tozadevno pojasnilo, kar se vzame na znanje. Pri točki 4 predlaga sodrug Straus, da se prošnji društva za otroško varstvo in mladinsko skrb ugotovi ter kupi 1000 tablic za tombolo revnim šolskim otrokom. Župan govori proti, češ, sklenili smo namesto nakupa tablic dati 100 K podpore, drugih 100 kron pa dobijo, če prodajo tablice le po 10 vin, in svota je ista. Odbornik gosp. Tavzes zagovarja že prej dogovorjeno z motivacijo, da se tablice v šoli pravilno ne delijo ter da se je izjavilo učiteljstvo, da ima s tem same sitnosti. Straus: To ni res, učiteljstvo je po večini v odboru omenjenega društva, kar je dokaz, da je prošnja društva njih želja. Odbornik gospod Pleskovič: Da očitane, da se tablice nepravilno delijo, odločno zavrača, ker se je vedno gledalo na to, pa so bili vpoštrevani otroci revnih staršev. Tudi sitnosti z delitvijo tablic se ne bojimo. Glasuje se za predlog so dr. Strausa z 11 glasovi za in 11 proti. Župan odloči proti. Gospodje, med kojimi je glasoval tudi katoliški virilist Kaučič proti, so se bali užaljenja svojih otrok, če bi dobili tablice samo otroci revnih staršev, zato so predlog odklonili in sprejeli predlog, dati namesto tablic 100 kron podpore. Omeniti je pri tem, da gospoda ne privošči otrokom revnih staršev niti nedolžnega veselja, ki bi ga imeli z javno tombolo, pač pa ga smejo imeti le njih otroci, ker imajo sami dosti sredstev za to. Pri slučajnostih se sprejme predlog odbornika gosp. Pleskoviča z dodatnim predlogom so dr. Strausa, da se ima svetovalstvo in odseki pečati z vsemi važnejšimi vlogami mestne občine, predno pridejo v plenarno sejo ali pa v roke posameznih odbornikov. Te vloge pa se imajo točno reševati od seje do seje. Nato je sledila tajna seja z jako važnimi predmeti. Pokazalo pa se je tudi v tej seji, da je gospodi in katoliškemu virilistu Kavčiču obrtnik le takrat dober, kadar se ga potrebuje za glas, potem pa se ga pusti na cedilu. To naj si obrtniki zapomnijo.

Čudne nazore imajo nekateri gospodje našega občinskega zastopa. Kar ne gre jim v glavo, da bi smel njih delovanje pri seji kdo kritizirati

ali biti o stavljenih predlogih drugega mnenja, kot diktira gospôda. Če se to zgodi, takoj pravijo, da smo njih sovražniki, in pihajo od jeze, da je čudno. Povemo jim tem potom, da se mi za to ne brigamo, kaj oni sklenejo na predseji in tudi ni obvezno za nas. Občinske seje pa so po našem mnenju zato, da se na teh debatira in sklepa, četudi proti volji posameznika. Nas kritika od nasprotne strani nikoli ne jezi, če se ne izkuša žaliti. Jezi pa nas to, če se seje lojalno ne vodijo.

Obsojeni Rejc. „Naša Moč“ se priduša, da je bil Rejc socialni demokrat, čeprav „Naprej“ to taji. Izobrazbo, da se ima druge ženske in svojo tepe, da je dobil na Kristanovih diskuzijah. Ni vredno naglašati, da Rejc ni bil socialni demokrat, ter da mu je bilo vse drugo bolj mar, kot kaj pametnega slišati. Pametno pa bi se nam zdelo, če bi „Naša Moč“ ali „Slovenec“ enkrat povedala, kakšno izobrazbo in kje jo dobijo njihovi pravi pristaši, ki hočejo nekaj veljati v njihovi stranki, da svoje žene tepejo. Ni dolgo tega, ko je bilo pri enem takem katoliškem omikancu potreba policijskega posredovanja. Pometajte zato rajši pred svojim pragom take smeti.

„Slovenec“ se izpodtika v idrijskih novicah nad „Naprejem“, da ničesar ne piše o gospodarstvu v našem cestnem odboru, dasi so računi pokazali 62.000 kron difference. Vprašamo dopisnika, kje pa so računi javno razpoloženi, da se jih more revidirati? Ali ni tudi gospoda iz S. L. S. z diferenco šele takrat prišla na dan, ko se ji je posrečilo dobiti to korporacijo popolnoma v svoje roke. Kje pa ima socialna demokracija kak vpogled v to gospodarstvo, bodisi sedaj ali pa prej, ko je imela enega samega člana le kot namestnika v odboru, ki pa ni prišel nikdar v poštev. Pripisovati soudeležbo te blamaže stranki, ki ni nič prizadeta, zamore le zlobnost klerikalnega dopisnika, ki hoče s tem omamiti nevedne čitatelje z lažjo, brez koje idrijski dopisniki „Slovenca“ na noben način izhajati ne morejo.

Pozor, mladina! Dne 9. t. m., to je v soboto ob pol 9. uri zvečer, se vrši v prostorih rud. društva v Idriji prvi javni shod „Splošne mladinske zveze“ v Idriji. Spored: 1.) Predavanje o pomenu mladinske zveze; 2.) Volitev odbora; 3.) Slučajnosti. Mladina obojega spola se poziva, da se shoda mnogobrojno udeleži.

Z Jesenic.

Še nekaj o shodu narodnih železničarjev. Glasilo narodnih delavcev in železničarjev, „Narodni delavec“, prinaša v dolgem lažnjivem članku nekak opis celega njihovega shoda, ki so ga imeli na Jesenicah narodni železničarji. Splošno smo zadnjič poročali o tem shodu. Danes je naš namen samo nekaj odgovoriti na napade tega lista, ki se pa na Jesenicah menda nikjer ne dobi. Začnimo: Ni res, da je prignal sodrug Kopač na predvečer shoda pri Ratečanu tovarniške delavce in jih prepariral za razbijanje drugi dan. Res pa je, da ta večer ni bil niti en tov. delavec navzoč, pač pa nad petdeset soc. dem. železničarjev. Ni res, da bi bil na shodu zizibambul samo Bizjak navzoč, res pa je, da je bilo soc. dem. železničarjev nad 20. Ni res, da se je tam krepko hajlalo, res pa je, da je le neki narodni železničar zavpil „heil“. Narodnih železničarjev s predsednikom vred je bilo na shodu 9 in vsi ti so taki, da jih dobro poznamo, ker so pred kratkim delali še v tovarni. Gotovo je, če bi bili ti ljudje vedeli, da bo stvar tako slabo izpadla, da bi ne bili najemali lokala za 8 ljudi. Gosp. Hochmühler tukaj ni nič. So pač vroča tla, in marsikdo se je že spekel, kdor je izkušal delati prepir med del. ljudstvom. Torej, gospodje, le za pečko stanite.

V nedeljo 12. junija so imeli delegatje br. skladišnice sestanek dopoldan pri Jelenu na Savi, popoldan pa na Javorniku. Sestanka je sklical sochr. Ogriz v zadevi zvišanja bolnišnine in prostega zdravnika za žene in otroke. Z veseljem so pozdravili delegatje zvišanje, kakor ga je predložil sochr. Ogriz. Glede prostega zdravnika pa se je skoraj soglasno sklenilo to misel opustiti za eno leto, ker ne kaže drugače, kajti pomisliti je treba, da ima bol. blagajna deficiita 10 tisoč kron in že zopet je narastel do konca maja za dva tisoč. V tej zadevi je pojasnil g. Pongrac, da se pač ne more vse naenkrat, ampak da se bo polagoma dalo še marsikaj napraviti. Tako nam je zopet minul dan dela za izboljšanje položaja jeseniškega delavstva. Prejšnji dan so pa klerikalni prvaki agitirali po tovarni: ne se udeležiti sestanka, ki ga je sklical Ogriz. To je hudobija, ki se ne da odpustiti. Tedaj le tako naprej, črnuhi, delavci Vam bodo hrbte obrnili, ker samo obljubujete, ne delate pa nič, pač pa nasproti agitate.

Skoraj neverjetno je, kar se drznejo naši črni duhovi. Sedaj agitirajo med delegati bratovske skladnice, naj proti glasujejo na izvanrednem občnem zboru, ki bo v kratkem sklican glede Ogrisovega predloga. Povemo Vam že naprej, da bomo imena tistih tičkov objavili v časopisih, ki si bodo drznili glasovati proti zvišanju. Namesto, da bi delegate poučili o celi stvari, ki je vendar tako eminentne važnosti, jih pa celo odganjajo od seslankov. Takim ljudem ne velja drugega kot trikrat „fej“.

Samo zato, ker smo v predzadnjem „Napreju“ stavili uganjko, koliko je zaračunal župnik svečo pri pogrebu, ki jo je porabil doma, samo zato rjove nekdo v „Slovencu“ kot pošast. Mi smo pisali resnico, tega nam ne vtaji živ krst. A da nas bode zmerjal žegnani dopisnik z drznimi tatovi, to je pa preveč. Ker so lansko jesen revni otroci pokrali na župnikovem vrtu nekaj gnilih jabolk, zato smo pa mi sedaj tatovi. Hvala lepa! Vsako lumparijo bi že zvalili na soc. dem. Ali si pa upate vi, drzni tatovi časti in imena, povedati tudi imena dotičnih soc. dem. žel., ki so po vašem mnenju kradli drva in sadje na vašem vrtu. Govorite, tatovi časti in poštenja!

V konkurz je prišel trgovec Meško. Tri sodnijski razprodaji pa je odbornik kler. kons. društva Brtoncelj prav po judovsko dražil, in pobasal menda nekaj cunj, ki jih sedaj gotovo zelo drago prodajajo svojim backom v njihovem konsumu. Sicer pa, dober tek.

Vsako leto se je prodajalo seno iz občinskih travnikov potom javne dražbe. Tudi letos so se zbrali sevede bolj revni možje, ki imajo morda hišico brez grunta, da bi dražili, češ, morda vendar le to dobimo, saj smo najbolj potrebni. Pa je prišel občinski sluga in naznanil, da je vse že prodano g. veleposestniku Ferjanu. Ljudje so se seveda zavzeli, ko so zvedeli, da je gerent Čebulj brez dražbe to oddal najbogatejšemu kmetu na Jesenicah. Razburjeni so tarnali ljudje, da ni več pravice na svetu, naj že vlada farovski podrepnik ali pa liberalec. Obadva sta za svoje žepe.

Zopet smo imeli na Savi na en dan dva shoda. Prvega je sklical g. Pongrac „k Jelenu“, drugega pa so napravili klerikalci na Javorniku v Vodičarjevi gostilni. Govorimo najprvo o Pongracevem shodu po § 2. Šlo se je tukaj zaradi jeseniške slovenske šole. Shoda se je udeležilo

precej klerikalcev, mnogo naših je bilo navzočih, pa tudi g. Pongrac je imel par svojih privrženec na strani. Sklicatelj g. Pongrac je, bodi si vsled prevelike razburjenosti, bodi si vsled strahu svoj govor pozabil, tako da je že njegovo govorjenje napravilo zelo slab vtis na zborovalce. „Kot občinski svetovalec,“ je rekel „sem sklical ta shod in le, ker mi je blagor ljudstva na srcu, se potegujem za slov. štirirazredno ljudsko šolo na Savi, ker ljudstvo se mi smili, da bi ne plačevalo preveč davkov. Osemrazrednica bi mladini ne koristila, kajti iz meščanske šole odpuščen deček ne more biti še nič družega kot to, kar je bil oče — delavec.“ Ta občinski svetovalec, hočemo reči v resnici od tovarne najet uradnik, je torej hotel zopet delavce preslepiti glede tako potrebne jeseniške osemrazredne šole. Seveda tovarniškim Nemcem prede slaba. — Toda g. župnik Škubic mu je tako krepko dokazal potrebo te šole, on mu je v jasnem, vsakemu človeku razumljivem govoru povedal, da je štirirazredna šola na Jesenicah ali na Savi brez pomena, in da dečki dokončavši osemrazrednico gotovo ne bodo tako priprosti delavci kot so bili njihovi očetje. Ko je župnik dokončal, je vsled togote rdeči Pongrac zopet nekaj nerazumljivega povedal in slednjič povprašal, če želi kdo besede. V hipu se nikdo razven župnika ni oglasil, temu pa ta gospod že ni hotel dati več besede in zato je shod zaključil. Tudi od naše strani je bilo nekaj gradiva pripravljenega, toda hitrost sklicateljeva je preprečila pravo debato na tem shodu. Smo se pač nekaj poučili na shodu, ko se je šlo za nemško šolo, in zato g. Pongracu ne gre sedaj tako gladko. — Popoldne, sohr urednik, smo pa šli poslušat g. Kreka in Pibra. Ta dva sta pa Javorničane spreobračala. Oprostite sohr. urednik, da vam moramo zopet poročati, da so bile tri ogromne dvorane, prava revščina proti Jelenovi dvorani, natlačeno polne. Pa bili smo žalibog večina vsi s Save na shodu, Javorničanov je bilo jako malo. In slednjič so ti soc. dem. zasedli eno celo dvorano Vodičarjevo. Gosp. dr. Krek je v začetku svojega govora hvalil soc. dem., nekako v sredi jim je očital razne napake in koncu govora jih je pa v nič dal. Sicer Vam je pa gotovo znano, kako on dela. Pripomniti vam imamo še, da se je omenjeni gospod celo izrazil, da bi se znala njihova društva enkrat vendarle prikloniti soc. demokraciji, če bi se delavstvo sporaz-

umelo. Dal je s tem vedeti, vsaj tako smo mi razumeli, da vsa njihova društva niso trdna za delavce, temveč, da če bodo delavci hoteli napredovati, da se bodo prejalislej združili potom del. soc. dem. Potem je še nekaj brezpomembnega govoril Piber in belški kaplan, nakar je hotel še govoriti sodr. Staré, kateremu pa Čebulj ni hotel dati besede. Že vemo zakaj!

„Naša Moč“ očita nekega revnega delavca našemu konsumnemu društvu, češ, da smo ga vrgli na cesto brez vsake podpore. Kako grdo so že z marsikom napravili v klerikalnem konsumu, kako se že marsikakega delavca brez pomoči pustili, čeprav je vse krajcarje preje znosil v klerikalno bisago, o tem ve vsakdo ua Jesenicah povedati. A da ta listič upa pisati, da smo mi koga vrgli na cesto, to je do konca zlagano. Dotični delavec mora sam priznati, da so mu nekateri odborniki šli tako na roko, da je za časa bolezni vse dobil v našem konsumnem društvu, čeprav so skoraj vedeli, da bode revež le težko plačal. Če je slabo govoril o našem konsumu, oziroma njegovih odbornikih ta delavec, potem pač ne moremo drugega reči kot: Nehvaležnost je za dobro delo plačilo, če si je pa dopisnik „Naše moči“ izmislil tako laž, potem se pa ne čudimo, saj lagati je njih največja lastnost.

Ker smo že vedno pri ugankah, naj stavimo še danes vprašanje, koliko denarja je nabral jeseniški organist za eno mašo, ki jo je opravil zadnje dni jeden jeseniških duhovnikov na Bledu. Da bo lažji račun, povemo, da se je pobiralo po celi občini, tudi pri nasprotnikih.

Klerikalci v jeseniških novicah svojih umazanih časopisov blate na nesramne načine socialne demokrate. Da jih preide, navedemo jim papeškega komornika, monsignora Drozda, ki je bil poglavar klerikalcev in je kot tak s svojimi kompanjoni poneveril nad sedem milijonov kron. Mogoče bo zato še svetnik; na tisoče revnega ljudstva, ki so mu zaupali denar, ga je sicer požegnalo z vsemi žegni opeharjenih, ali za klerikalce je to brez pomena! — In sestra Kandida, ljubi klerikalni farizeji — ta bo tudi svetnica, ker je opeharila dobre ljudi za milijone i. t. d. i. t. d. Pometajte pred svojimi pragovi svetohlinci, hinavci, nesramneži...

Z Jesenic. Ako stopiš kači na rep, te vpiči. Ker so bili socialisti toliko drzni, da so v „Najpreju“ povedali, da je gosp. župnik prodal les iz

župniškega posestva in da naj se Jeseničani pobrigajo za izkupiček, je naše klerika'ce to spravilo v tako srditost, da so se na najhujši način zaleteli v železniške uslužbence. V „Slovenecu“ z dne 11. junija 1910 so jih imenovali kar od kraja tatove. Na to nečuveno žaljenje železničarji na Jesenicah odločno zahtevamo, da „Slovenec“ pove, kdo je kradel in zakaj se ga ni takoj prijelo in oddalo pravici, da šele zdaj prihajate s tem na dan; tatvine, kakor sami pravite, so se dogajale že lansko jesen. Dokler ne pridete z imeni na dan, kdo je tat, dotlej ste obrekovalci in lažniki — ki ste nam kradli čast. Zato bodemo z vami tudi še obračunali; plačilen dan gotovo pride! Vsem železničarjem pa bodi povedano, posebno pa tistim, kateri so še nasprotniki socialistov in si mislijo, da jih to ne zadene, da se zelo motijo. Stvar je taka: Nobeden železničar nima na čelu zapisano, h kateri stranki pripada, in je torej gotovo, da so s tem prizadeti tudi železničarji, ki so najboljši pristaši klerikalne stranke. Torej prijatelji, železničarji, nasprotnega mišljenja, dobro premislite in se boste prepričali, da imamo prav. Kadar so socialni demokratje v časopisih odkrili različne lumparije, tatvine, poneverjenja i. t. d. iz klerikalnega tabora, so imenovali tudi osebe z imenom, katere so to provzročile. Ali vas, gospoda klerikalna, vendar ni sram pri spominu, da so na milijone kron že goljufali možje, kakor Drozd, revno ljudstvo?! Kar pa zadene pogrebne stroške, katere, kakor pravi dopisun „Slovenca“, so mu žel. sociji (župniku) odnesli, pa vsak pameten človek ve, da si g. župnik plačilo, katerega ima prejeti od uslužbencev c. kr. drž. železnice, lahko poišče, če ga le hoče. Ampak mogoče pa je, da ga je sram, če je preveč zaračunal. Železničarji pa, kateri še niste prišli do prepričanja, zdramite se vendar enkrat, ker vas klerikalci po nedolžnem na tak surov način napadajo in Vam kradejo čast pred celim svetom. Ali bodete tem obrekovalcem še nadalje verjeli? Upamo, da ne!

Iz Tržiča.

„Slovenec“ prav veliko piše od žegnovanja Papove hiše. Bilo je sicer takole: Pri deseti maši, ki jo je imel kapelan Golé, so bila vrata zaprta in je bilo menda tako soparno notri, da je celo nekemu čuku „slabo prišlo“. Pri pridigi je Gole pomiloval čuke, češ, kakšni revčki so, ki morajo

le zasramovanje uživati. Po maši smo videli čuke z zastavo korakati v hišo, ki je bila Papova, pa je sedaj last hranilnice — za čuki so šle Jožefovke v narodni noši, ki je bila, žal, izposojena. Za njimi so korakali Jožefarji ali ajmohtarji, ki jih je bilo prav malo. Menda jih je bilo malo sram, ker so jim čuki zastavo prevzeli. Potem je bilo „žegnanje hiše“, menda so s tem odgnali od hiše tiste, ki so toliko izgubili vsled Papovega konkurza. Razni govorniki so se trudili, da zбриšejo sledove konkurza in jeze, ki jih je Papov konkurz povzročil...

Vzgoja. V ponedeljek, dne 27. minulega meseca je neki učenec IV. razreda ljudske šole vzel učencu III. razreda delavski (socialno-demokratični) znak ter ga nesel kaplanu Golétu, ki ga je zato pohvalil, češ, vsak tak znak se sme vzeti ali pa ukrasti... Kaj, znamenita vzgoja! Kaplan Golé, kaj pravite na to?

Papov — dober vzgled. Pripoveduje se, da je zadnjič nek prima-klerikalec slavil Papova in njegovo delovanje kot dober vzgled katoliški mladini, češ, kaj pa je to, če bo malo sedel — preganjanje bo sladko, nebesa si bo zaslužil, ker bo lahko cel čas v zaporu molil...

Iz Zagorja.

„Slovenski Narod“ pred sodiščem. Zadnjo zimo so se zagorski narodnjaki strahovito trudili, da bi uničili socialno demokracijo. Kakor so naivni, so mislili, da dosežejo to, ako uničijo sodruga Čobala; kajti ta gospoda ne zna nikdar razlikovati kaj so osebe in kaj je stranka. Špekulirali so torej po svoje. Že v prejšnjih časih so napadli sodruga Čobala, kjer so mogli. Lani so se napadi pomnožili. Pri volitvah za bolniško blagajno in za občino so porabili vse strele, ki so bile še količkaj v žlahti z dostojnostjo. Ko jim je zmanjkalo teh so pa postali taki kakor da so hodili pri Mark Twainovih divjih zapadnjakih v šolo. Vrhunec nesramnosti sta dosegla dva dopisa v „Slov. Narodu“ dne 24. in 26. februarja, v katerih se je dopisnik drznil sodrugu Čobalu naravnost očitati celo vrsto iz trte izvitih nepoštenih dejanj. V prvi vrsti je mislil s tem povzročiti revolucijo v konsumnem društvu in upal, da se potem razpade organizacija v Zagorju sploh. Sodruga Čobal je bil dolgo prizanesljiv; morda je pličem ravno vsled tega zrastle greben. Očitanja v omenjenih člankih so bila pa vendar tako in-

famna, da bi bila morala razgreti najhladnejšo kri. Sodruga Čobal je torej vložil proti „Slov. Narodu“ tožbo radi žaljenja časti. Odgovorni urednik g. Pustoslemšek je pri zaslišanju izjavil, da ni čital člankov. Tožiti se je torej mogel le radi zane-marjenja dolžne pažnje. Med tem pa se je oglasil neki Habe kot dopisnik. Proti njemu gre tožba pred porotnim sodiščem. Proti uredniku „Slov. Naroda“ pa je bila razprava v soboto. Sodruga Čobal je tudi tukaj pokazal, da mu ne gre za maščevalnost; po svojem zastopniku g. dr. Te-kavčiču je izjavil, da mu ne bi bilo ležeče na obsodbi urednika, toda kakršen je položaj, je to edini način za sedaj, da dobi zadoščenje. Vsled te kavalirske izjave je bil g. Pustoslemšek obsojen samo na 20 kron globe. — Kako bo s porotno obravnavo proti dopisniku, bomo svoječasno poročali.

Poslano. „Slovenski Narod“ je prinesel prošli teden vest, da jaz preklicujem obdolžitev nekih oseb v Zagorju, da so raztrgali rdeče zastave. Ker nisem poslal jaz nobene izjave in nobenega poročila glede tega v „Naprej“ in tudi ne glede storilcev, je torej docela krivično, če se to podtika meni.

V Zagorju ob Savi, dne 27. junija 1910.
M. Čobal.

S Štajerskega.

Hrastnik. V nedeljo, dne 26. junija 1910 se je vršil pri nas ob precej dobri udeležbi javni ljudski shod, na katerem je poročal sodruga Etbin Kristan iz Ljubljane. Sodruga Etbin Kristan je v svojem skoraj dve uri trajajočem govoru razložil sedanji politični položaj v Avstriji, kakor tudi stališče naše stranke glede ljudskega štetja in vseh drugih prepornih točk. Da je sodruga Etbin Kristan govoril vsem navzočim iz srca, je pokazalo burno odobravanje, ki je sledilo govoru. Shod bode gotovo rodil lepe uspehe.

Hrastnik. Že precej časa gledamo mirno, kako se dela z našimi lepaki po dolini. Kakor hitro jih nalepimo, drugi dan ni več sledu o njih. Posebno čudno se nam zdi to v rudniški čakalnici. Ako imajo podporniki kakšen shodek in nalepijo lepake v čakalnici, ne pade našim sodrugom niti v glavo, da bi trgali tisti papir. Torej? Mi sicer vse vemo, koga tako bodejo v oči naši lepaki. Svetujemo pa tistemu, ako rabi papir, naj

se vendar oglasi v konsumnem društvu rudarjev, in če bi bil tudi še kaj v sorodu s knjigami, mu bomo gotovo dali brezplačno par kil papirja.

Trbovlje. Naše Občno konsumno društvo prav lepo uspeva, četudi ima v rudniškem hudega konkurenta; razume se pa, da bi bilo pri nas še veliko boljše, če bi naši delavci malo več razmišljali o pomenu in potrebi dobrega, neodvisnega konsumnega društva. Delavci-rudarji, priporočamo vam toplo, delujte za našo in seve za svojo konsumno organizacijo.

Trbovlje. Izjava. Podpisani obžalujem, da sem krivično žalil gospoda Ivana Jeretina, prekličem vse svoje obrekovanje ter se mu zahvaljujem za nadaljno postopanje proti meni. — V Trbovljah, dne 25. unija 1910. — Ivan Bolte.

Zagrebski
Franck
kot lovarniško znamko
priporočujemo kot priznani **najboljši** pridelek za kavo!

„Jurjevo čistilo“
je danes specialiteta vs h kren, ostane vedno s, eža, torej se ne posuši, daje najlepši in najhitrejši blesk, se dobiva povsod in ima ljubljanski grad kot varstveno znamko.

Vsak kdor varuje svoje čevlje, rabi edino

„Jurjevo čistilo“

ki je v svoji dobroneti nedosegljivo.

V vedni uporabi napravi **usnje zelo mehko.**
Edina izdelovalca:

Kregar & Seljak - Ljubljana.

Zapomni, ne zabi:

Bolan ali zdrav,
Le „FLORIAN“ rabi,
Želodcu bo prav!

je krepčilo želodca,
potrebno v vsaki skrbni hiši!

Ljudska kakovost

liter K 240.

Kabinetna kakovost

„ „ 480.

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

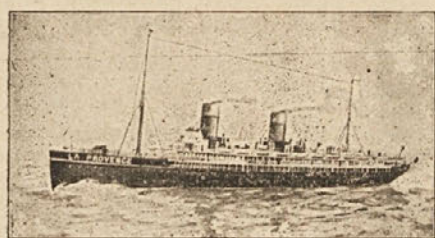
Postavno varovano.

Najnižje cene. **Največji izbor.**

Skrbno izdelovanje

Precbleke. **Popravila**

L. MIKUSCH.
tovarna dežnikov,
Ljubljana, Mesni trg 15.

Samo 6 dni!

Ed. Šmarda

potovalna pisarna
v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 18.

Francoska linija Havre-
New-York **samo 6 dni!**

GRIČAR & MEJAČ, Ljubljana
Prešernove ulice šte. 9

priporočata v največji izberi po najnižjih cenah

obleke za gopode, obleke za dečke, obleke za otroke, površnike za
gospode in dečke, žakete za dame, paleta za dame, plašče za deklice.

Kmečko - delavska gospodarska zadruga

Dobravlje :: p. Sv. Križ, Goriško :: Dobravlje

Priporoča svojo

bogato zalogo izbornih vin.

V Ljubljani ima zalogo v Vodmatu „pri Mraku“. Po
cenah je vprašati v prodajalni Konsumnega društva
za Ljubljano in okolico, Vodmat, Bohoričeva ulica.

Kašelj.

Kdor trpi na kašlju, rabi naj povsod preizkušeno olajševajoče in zelo okusne

Kaiserjeve prsne karamele.

5120 notarsko overovljenih spričeval kaže uspehe pri kašlju, hripavosti, kataru in zažlemanosti.

Paketi po 20 in 40 vin. — Pravi so le z znamko: »Tri jelke«. — Zaloga pri

Danielu Pircu, lekarnarju v Idriji.

Anton Bajec

24-12

== umetni in trgovski vrtnar ==
v Ljubljani :: Pod trančo.

Cvetlični sal izdeluje šopke, vence s trakovi.

Vrtnarija na Karlovski cesti 2.

: Zunanja naročila točna.

Ceno češko posteljno perje!

5 kg, rovega oskubenega K 9.60
1 oljše K 12.—, belo, mehko oskub-
ljeno K 18.— do K 24.—, snežno-
belo, oskubljeno K 30.— do K 36.— Pošilja franko po
povzetju. Zamenja se in vzame se nazaj, če se povrneje
poštni stroški.

Benedikt Sachscl, Lobes 860 pri Plznju, Češko

Dragotin Puc

tapetniški in preprogarski mojster

Ljubljana :: Marije Terezije cesta 16.

Edina

KOLINSKA
KAVINA
PRIMES

ZNAMKA TOVARNE.

je

najokusnejši

in edino

pristni domači izdelek